



EDUNVALVONTA

4.9.2024

VARATUOMARI, HIY:N PUHEENJOHTAJA
KRISTIINA KARHOS



ERILAISIA TAPOJA VALTUUTTAA TOINEN HENKILÖ TOIMIMAAN PUOLESTASI

- ✓ Ennen valtuutusta mieti: kenelle annat valtuutuksen, mitä kaikkea valtuutettu saa hoitaa, miten kauan valtuutus on voimassa.
- ✓ Eri tapoja: tavallinen valtakirja, laskun maksaminen ja tilinkäyttöoikeus, eläkkeen maksaminen suoraan kunnalle, hoitolaitoksen tuki, Suomi.fi -valtuudet, edunvalvontavaltuutus, edunvalvonta.
- ✓ Taloudellisen hyväksikäytön vaara! (IT-lehti 5/2024)



TAVALLINEN VALTAKIRJA

- ✓ Valtakirjaa voi käyttää monenlaiseen asiointiin, muun muassa pankissa ja eri viranomaisten luona.
- ✓ Valtakirja on tehtävä kirjallisesti ja se on voimassa toistaiseksi, ellei siinä määrätä toisin
- ✓ Yrityksillä ja viranomaisilla on omia valtakirjapohjia.
- ✓ Se osapuoli, jonka kanssa asioidaan, arvioi vasta asiointitilanteessa, kelpaako valtakirja.
- ✓ Esimerkiksi pankit eivät välttämättä hyväksy valtakirjaa, jos sen antajan toimintakyky on heikentynyt valtakirjan tekemisen jälkeen.
- ✓ Valtakirjan tekijällä on vastuu valvoa valtuutetun henkilön toimintaa.

LASKUN MAKSAMINEN JA TILINKÄYTTÖOIKEUS

Keskustele pankkisi kanssa, millä tavoin laskuja voi maksaa:

- ✓ E-lasku hyvä vaihtoehto, jos käytössä on verkkopankki.
- ✓ Jos ei ole verkkopankkia, pankin konttorissa voi tehdä ilmaisen suoramaksusopimuksen, jossa sovitaan automaattisesta laskun maksusta.
- ✓ Pankkitunnuksien avulla laskun voi usein maksaa myös puhelimitse soittamalla pankin asiakaspalveluun.
- ✓ Pankissa voi sopia tilinkäyttöoikeudesta luottohenkilölle, joka voi saada pankkikortin.

Viivakoodillisen laskun maksaminen voi onnistua R-kioskillä käteisellä tai pankki- ja luottokortilla. Palvelumaksu tällä hetkellä 4,50 €/lasku.

ELÄKKEEN MAKSAMINEN SUORAAN KUNNALLE

Eläkkeitä tai muita etuuksia voidaan maksaa suoraan kunnalle, jos ne ovat henkilön ainoat tulot/varat ja

- ✓ niillä maksetaan hänen vuokransa tai muut vastaavat asumiskustannukset. Loput annetaan hänelle käyttövaraksi. Tällaisen välitystilin perustamisesta voi kysyä oman kotikunnan sosiaalityöntekijältä henkilö itse, hänen puolionsa, muu omainen tai henkilö, joka hänestä huolehtii, sekä kunnan asianomainen toimielin.
- ✓ niillä maksetaan hänen laitoshoidonsa kuukausittaiset asiakasmaksut ja loput tilitetään hänelle.



Helsingin
Invalidien
Yhdistys ry

HOITOLAITOKSEN TUKI

Jos ymmärtää asioiden merkityksen, mutta ei pysty fyysisesti hoitamaan asioitaan, voi saada tukea asioiden omatoimiseen hoitamiseen hoitolaitoksessa esimerkiksi suoraveloituksen tekemisessä pankkiin.



SUOMI.FI -VALTUUDET 1/3

- ✓ Toisen henkilön puolesta on mahdollista asioida palveluissa, jotka ovat ottaneet käyttöön Suomi.fi-valtuudet.
- ✓ Valtuutus on sähköinen valtakirja, jonka tiedot tallennetaan valtuusrekisteriin.
- ✓ Suomi.fi-valtuuksia voidaan käyttää tietokoneella ja mobiililaitteilla, kuten puhelimella ja tableteilla, joissa on Internet-yhteys.
- ✓ Suomi.fi tapahtumatiedoista voi tarkistaa, kuka on asioinut puolestasi valtuudella ja missä asiointipalvelussa hän on asioinut.
- ✓ Palvelu on maksuton. Valtuuksien käytössä neuvoo
Kansalaisneuvonta

Jos voit tunnistautua Suomi.fihin, voit antaa valtuudet omatoimisesti.



SUOMI.FI -VALTUUDET 2/3

Jos et voi tunnistautua Suomi.fihin, sinulla on neljä eri vaihtoehtoa, miten voit antaa valtuuksia:

1. Voit tehdä valtuushakemuksen itse Hakemuksella valtuuttaminen -sivulla, jos sinulla on käytössäsi tietokone, tabletti tai älypuhelin sekä verkkoyhteys.
2. Jos et voi tai osaa tehdä hakemusta itse, varaa aika valitsemaasi Digi- ja väestötietoviraston palvelupaikkaan.



SUOMI.FI -VALTUUDET 3/3

3. Yksi tapa antaa valtuudet on hyväksyä valtuuspyyntö, jonka valtuutetuksi valitsemasi henkilö on tehnyt Suomi.fi-valtuuksissa. Ohjeet valtuuspyynnön tekijälle löytyvät Valtuuspyynnön tekeminen henkilönä -sivulta.
4. Edunvalvontavaltuutettu tai yksityinen edunvalvoja voi tehdä valtuushakemuksen ja pyytää siihen valtuuttajaltaan allekirjoituksen. Muista, että edunvalvontavaltuutettuna et välttämättä tarvitse lainkaan Suomi.fi-valtuuksia. Lue lisää edunvalvontavaltuutuksen tehneen puolesta asioinnista.

MITÄ JOS EDELLISET VAIHTOEHDOT EIVÄT RIITÄ?

Edelliset vaihtoehdot eivät välttämättä riitä, jos

- ✓ heikentynyt terveys, ymmärrys tai tapaturma rajoittaa tai estää omien asioiden hoitamista tai valtuuttamista;
- ✓ arjessa ei ole läheistä luottohenkilöä tukijana ja auttajana tai
- ✓ henkilö on itse poissa eikä pysty valvomaan etujaan.

Tällöin tarvitaan edunvalvontavaltuutettua tai edunvalvojaa.

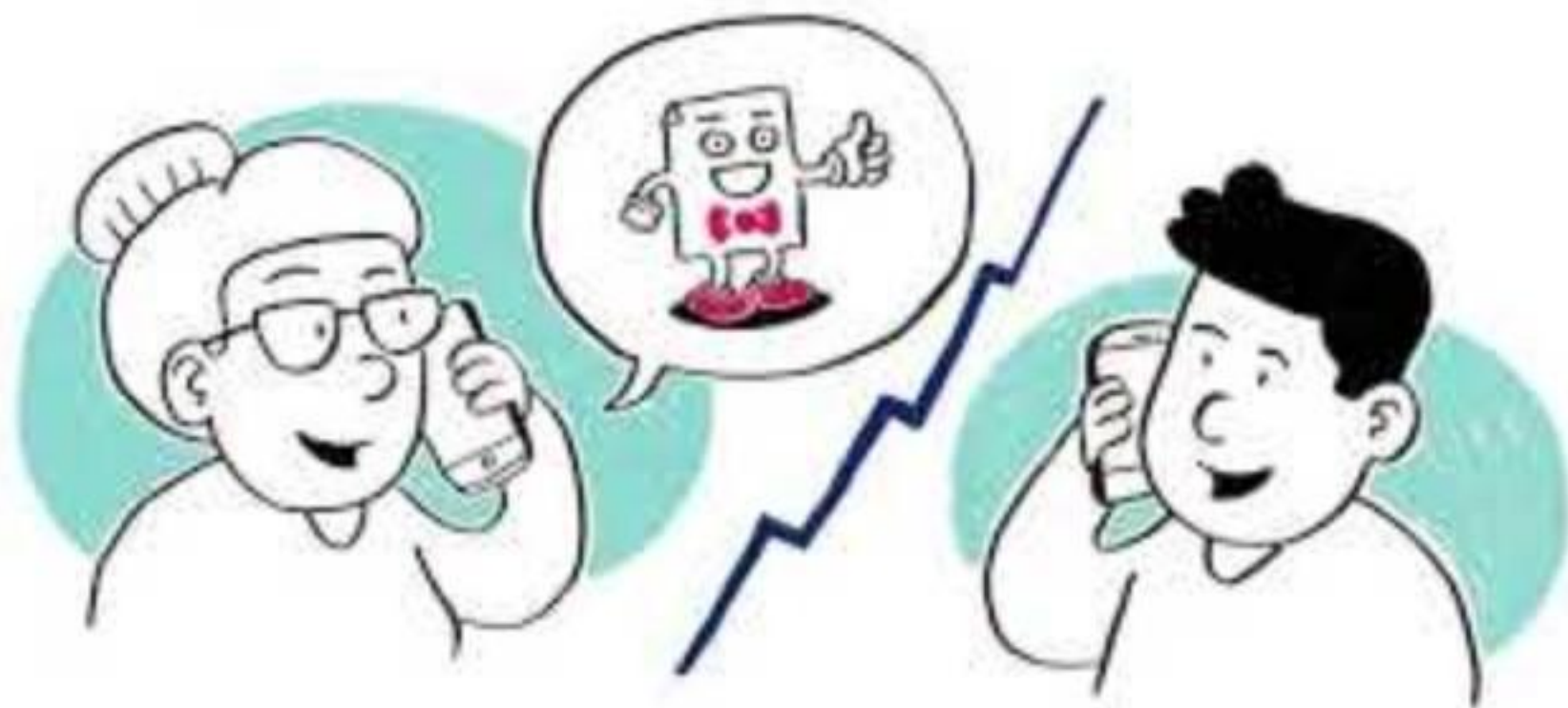


EDUNVALVONTAVALTUUTUS ELI TUEN ENNAKOINTI

- ✓ Tuen tarpeen voi ennakoida ja tehdä edunvalvontavaltuutuksen siltä varalta, että ei itse pysty myöhemmin hoitamaan asioitaan.
- ✓ Jokaisen täysi-ikäisen kannattaa tehdä edunvalvontavaltuutus tulevaisuutta varten.
- ✓ Valtuutus kirjataan edunvalvontavaltakirjaan, johon voi nimetä etukäteen, kuka saa hoitaa asioitasi ja miten niitä saa hoitaa
- ✓ Se on siis edunvalvojan määräämistä joustavampi ja kevyempi tapa järjestää omien asioiden hoitaminen tulevaisuutta varten.
- ✓ Jos olet tehnyt edunvalvontavaltuutuksen, valtuutettu voi sillä hakea valtuutuksensa vahvistamista Digi- ja väestötietovirastolta sitten, kun et pysty enää itse hoitamaan asioitasi.

EDUNVALVONTAVALTUUTUS

- kun haluat itse päättää asioistasi



DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO



MITÄ EDUNVALVONTAVALTAKIRJAAN KIRJOITETAAN?

- ✓ Edunvalvontavaltuutukselle ei ole olemassa yhtä oikeaa valtuutusmallia. Löydät erilaisia malleja internetistä. Valtakirjan laatimisessa kannattaa kuitenkin pyytää apua asiantuntijalta.
- ✓ Kirjallinen valtakirja pitää allekirjoittaa kahden todistajan ollessa läsnä samanaikaisesti. Todistajien on sen jälkeen todistettava valtakirja allekirjoituksillaan.
- ✓ Todistajien täytyy tietää, että asiakirja on edunvalvontavaltuutusta varten tehtävä valtakirja, mutta valtuuttajan ei tarvitse kertoa heille sen sisältöä.

EDUNVALVONTAVALTAKIRJASSA TÄYTYY OLLA SEURAAVAT ASIAT:

- ✓ Kyse on edunvalvontavaltakirjasta (otsikko)
- ✓ Valtuuttaja eli valtakirjan laatija.
- ✓ Valtuutettu eli henkilö, jonka valtuuttaja oikeuttaa edustamaan itseään asioidensa hoitamisessa.
 - Valtuutettavalta kannattaa tarkistaa jo ennen nimeämistä, että hän on valmis ottamaan tehtävän vastaan, jos se tulee ajankohtaiseksi.
- ✓ Asiat, joita valtuutettu on oikeutettu hoitamaan valtuuttajansa puolesta.
- ✓ Valtuutuksen voimaantuloehto eli seuraava teksti: "valtuutus tulee voimaan siinä tapauksessa, että valtuuttaja tulee sairauden, henkisen toiminnan häiriintymisen, heikentyneen terveydentilan tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemättömäksi huolehtimaan asioistaan".

EDUNVALVONTAVALTAKIRJA

- ✓ Edunvalvontavaltakirja pitäisi säilyttää sellaisessa paikassa, josta valtuutettu saa sen käyttöönsä, kun valtakirjan vahvistaminen tulee ajankohtaiseksi.
- ✓ Valtakirjan voi antaa esimerkiksi valtuutetulle säilytettäväksi. Sitä voi säilyttää myös pankin tallelokerossa. Tällöin on tärkeää huolehtia siitä, että valtuutetulla on pääsy sinne.
- ✓ Edunvalvontavaltakirjaa ei voi lähettää säilytettäväksi Digi- ja väestötietovirastoon. Valtuutettu toimittaa sen DVV:lle vasta sitten, kun valtuuttaja ei enää kykene hoitamaan asioitaan ja valtakirjan vahvistaminen on tullut ajankohtaiseksi.
- ✓ Edunvalvontavaltuutus tulee voimaan, kun DVV on vahvistanut sen.
- ✓ Päätös edunvalvontavaltuutuksen vahvistamisesta maksaa 130 euroa.



EDUNVALVOJAN HAKEMINEN

- ✓ Edunvalvoja on eri asia kuin edunvalvontavaltuutettu. Edunvalvoja ovat tehtävään määrättyt yksityiset henkilöt sekä yleiset edunvalvojat. Voit toimia toisen henkilön edunvalvojana vain, jos hänen asioitaan ei voi hoitaa muilla, kevyemmillä vaihtoehtoilla.
- ✓ Jos hakee edunvalvojaa itselle, Digi- ja väestötietovirasto ratkaisee asian ja määrää edunvalvojan, jos se on tarpeen.
- ✓ Jos hakee edunvalvojaa toiselle, DVV käsittelee ilmoituksen edunvalvontaa tarvitsevasta henkilöstä ja selvittää, tarvitseeko hän edunvalvontaa. Jos edunvalvontaa pidetään tarpeellisena, asiasta tehdään hakemus käräjäoikeudelle. Käräjäoikeus ratkaisee, määrätäänkö ilmoituksen kohteelle edunvalvoja vai ei.

EDUNVALVONTA ON MAKSULLISTA

- ✓ Edunvalvojan määräämistä tai lakkauttamista koskeva päätös maksaa 123 €. Maksua ei peritä, jos hakijan nettotulot (sisältää erilaiset sosiaalietyudet) ovat vähemmän kuin 8 147 € vuodessa.
- ✓ Edunvalvonnan perusmaksu on 440 euroa vuodessa. Perusmaksu voi kuitenkin olla tätä alhaisempi, 280 euroa, jos päämiehen vuositulot ovat yhteensä alle 14 000 euroa ja hänen varallisuutensa arvo on säädettyä varallisuusrajaa (17 478 euroa) pienempi. Lisäksi edunvalvojalla on oikeus saada kohtuullinen korvaus kuluista, jotka ovat aiheutuneet tälle edunvalvontatoimen johdosta.



EDUNVALVOJAN TEHTÄVÄT 1/3

- ✓ Kun edunvalvoja on määrätty, edunvalvoja voi alkaa hoitaa tehtäväänsä. Edunvalvoja huolehtii päämiehensä hyvinvoinnista ja hoitaa yleensä päämiehen omaisuutta ja taloudellisia asioita. Digi- ja väestötietovirasto ohjeistaa nimettyä edunvalvojia ja varmistaa, että edunvalvoja toimii oikein ja päämiehen eduksi.



EDUNVALVOJAN TEHTÄVÄT 2/3

- ✓ Jos edunvalvoja on määrätty hoitamaan päämiehen omaisuutta ja taloudellisia asioita, edunvalvoja laatii ja toimittaa omaisuusluettelon Digi- ja väestötietovirastolle kolmen kuukauden kuluessa tehtävänsä alkamisesta.



EDUNVALVOJAN TEHTÄVÄT 3/3

- ✓ Edunvalvoja laatii ja toimittaa Digi- ja väestötietovirastolle joka vuosi vuositilin päämiehen tuloista, menoista, varoista ja veloista. Edunvalvoja tarvitsee etukäteen DVV:n luvan tiettyihin toimenpiteisiin. Jos edunvalvoja on ollut tilivelvollinen Digi- ja väestötietovirastolle, hän tekee ja toimittaa vielä päätöstilin.



TÄYTÄTHÄN PÖYDÄLLÄ OLEVAN
PALAUTELOMAKKEEN!

KIITOS!
